

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 2

Gemeente Den Haag, 13 maart 2024

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Margien Oepts

Plv. voorzitter

Joris Molenaar

Lid

Frederik Pöll

Lid

Secretaris:

Karen Heijne

BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Achterom 10A

20240313 B/202330409

Bouwen/Cultuurhistorie (beginselaanvraag): het vergroten van de woning Achterom 10A door het maken van een 2e verdieping en kapverdieping.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie heeft eerder negatief geadviseerd op een beginselaanvraag op dit pand. In het kader van de cultuurhistorische waarde van het beschermd stadsgezicht Centrum, waarbinnen het plan is gelegen, herhaalt zij haar eerdere advies met betrekking tot het volume en de hoofdvorm.

Achterom is een nauwe steeg in de historische binnenstad, die gekenmerkt wordt door een onregelmatige structuur met een kleinschalige bebouwingskorrel. In het voorliggende plan is het betreffende pand buitenproportioneel verhoogd in relatie tot de belendingen en de maat van de steeg. De impact op de omgeving is onaanvaardbaar. Het plan vormt een aantasting van de cultuurhistorische waarden van het rijksbeschermd stadsgezicht. De commissie kan met een extra bouwlaag op deze locatie niet instemmen. Zij constateert dat het voorgestelde volume stedenbouwkundig niet mogelijk is en ziet geen aanleiding om op deze locatie, afwijkend van het bestemmingsplan, een extra bouwlaag toe te staan.

Als een voortzetting van de oorspronkelijke bebouwingsstructuur op deze plek is de uitbreiding van de tweede verdieping wel voorstelbaar.

De commissie vraagt in de uitwerking een zorgvuldige aansluiting op het bestaande metselwerk met een rollaag en een passende (gespecificeerde) baksteen. De indeling van de voorgevel ter plaatse van de tweede verdieping grijpt terug op de oorspronkelijke situatie en is in opzet voorstelbaar. De commissie vraagt de oorspronkelijke hiërarchie en verhoudingen van de gevel in stand te houden, bijvoorbeeld in de naar boven toe in hoogte afnemende kozijnen. De detaillering oogt schraal en dient bij de verdere uitwerking van het plan beter op de omgeving en de oorspronkelijke detaillering van het pand te worden afgestemd. Tevens vraagt zij de teruggebrachte gevelonderdelen, zoals de kroonlijst en het pleisterwerk, bij de uitwerking op de detailtekeningen uit te werken. Voor de samenhang suggereert de commissie de indeling van de ramen op de eerste verdieping ook terug te brengen. Het profiel en de dieptewerking van de oorspronkelijke schuiframen dienen qua uiterlijk te worden aangehouden. Ook de kleurstelling dient bij de oorspronkelijke situatie aan te sluiten, inclusief het kleurverschil tussen het kozijn en de bewegende delen.

2 Anna Paulownaplein 1

20240313 B/2024-00873

Bouwen/Cultuurhistorie: het veranderen en vergroten van de horecagelegenheid.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

Het voorstel is gelegen in het rijksbeschermd stadsgezicht Centrum en betreft een aanpassing aan de voorgevel en een uitbreiding aan de achterzijde.

Aan de voorzijde wordt de bestaande garagedeur vervangen door een pui met een driedeling die de oorspronkelijke situatie benadert. De indeling, uitwerking en kleurstelling zijn passend bij de bestaande architectuur en de cultuurhistorische waarde van het beschermd stadsgezicht. De commissie beoordeelt de aanpassing als een verbetering en stemt in met de pui.

Aan de achterzijde van het pand is een ondiepe tuin gelegen, deels reeds bebouwd met een aanbouw en dakterras. In combinatie met de aanwezigheid van het balkon van de bovenburen is de buitenruimte beperkt. Het voorstel de ruimte nog verder in te perken met een uitbouw is binnen de context van het beschermde stadsgezicht met de geldende cultuurhistorische waarden niet acceptabel. De commissie vraagt de impact van de uitbouw te beperken door de gevel van de uitbouw terug te leggen tot de lijn van het bovengelegen balkon. De opzet en indeling van de achtergevel blijft zo leesbaar.

3 Elise van Calcarstraat 32-34

20240313 B/2024-01662

Bouwen/Cultuurhistorie: het vergroten van het bouwblok door het aanbrengen van een extra bouwlaag met twee nieuwe woningen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

Eerder kon de commissie zich in beginsel een dakopbouw op dit bouwblok voorstellen, maar zij heeft niet ingestemd met de hoofdvorm en de architectonische uitwerking binnen het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Laak.

Onderhavig uitgewerkt plan heeft in opzet een alzijdige kap op deze hoeklocatie, met een hellingshoek van 70 graden. De commissie acht deze opzet voorstelbaar. Zij stemt echter niet in met het doorgezette dakvlak met verhoogde opstand, waardoor de opbouw in verhouding te fors oogt in relatie tot de bestaande onderbouw. Zij vraagt het dakvlak omlaag te brengen en niet hoger te maken dan functioneel nodig en ook de dakramen lager in het schild te plaatsen. De afmeting en de regelmatige en neutrale positionering van de dakramen aan de voor- en achterzijde is akkoord. De commissie vraagt de detaillering van de dakramen tevens op te nemen, waarbij de dakramen vlak in het dakvlak worden opgenomen. De dakramen in het zijschild acht de commissie echter niet

passend binnen de stedenbouwkundige structuur van het beschermd stadsgezicht en de beëindiging van de architectonische eenheid. Daarmee wordt er ongewenst nadruk gelegd op de hiërarchisch ondergeschikte zijgevel van het blok. De commissie merkt op dat in het toekomstbeeld van het ensemble ook de linkerzijde van de kap met een zijschild dient te worden beëindigd.

Als laatste vraagt de commissie de materiaal- en kleurstaat compleet te maken en ook te specificeren. Voor het stucwerk van de wachtgevel adviseert zij een stofgrijze kleurstelling (RAL 7037 of vergelijkbaar). Voor de dakpan adviseert zij een gewelfde pan in een antraciete kleurstelling met een matte afwerking.

4 Johannes Camphuijsstraat 109

20240313 B/202329946

Bouwen: het vergroten van de woning Johannes Camphuijsstraat 109 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder kon de commissie zich een dakopbouw op dit bouwblok voorstellen, maar heeft zij nog niet ingestemd met de architectonische uitwerking. Het aangepaste plan komt deels tegemoet aan de eerdere bezwaren.

De aanpassingen aan de voorgevel zijn akkoord. De dakkapellen zijn in afmeting afgenomen en passend bij de bestaande onderliggende architectuur. De zijwangen worden uitgevoerd in zink en zijn voldoende slank gedimensioneerd. Het schild inclusief hoek- en kilkepers wordt bekleed met schubvormige natuurleien. De commissie vraagt dit echter ook in de detaillering uit te werken. Hetzelfde geldt voor de aansluiting met een verholten goot, ook dit dient gedetailleerd te worden.

De indeling van de achtergevel is in lijn gebracht met de onderliggende gevelindeling en voorstelbaar. De commissie stemt echter niet in met een gevelbekleding van houten delen en vraagt de metselwerkbekleding uit het voorgaande plan terug te brengen, zodoende de opbouw te hechten aan de bestaande architectuur en onderliggende bakstenen gevel. De bekleding dient te worden uitgevoerd met een keramisch materiaal en te worden afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de metselwerk gevel, namelijk wat betreft de kleur en het formaat, het type en de kleur van de voeg, en het metselverband.

De commissie vraagt het terrashek nog iets verder terug te leggen en zo luchtig mogelijk vorm te geven in een donkere kleurstelling. Daarmee zal de deur verschuiven. Ook vraagt zij de detaillering van het voorgestelde stalen hekwerk toe te voegen aan de tekeningen.

In het algemeen vraagt de commissie de referentiebeelden te laten vervallen, omdat deze voor verwarring zorgen. In plaats daarvan vraagt zij de desbetreffende aspecten in de detaillering uit te werken en toe te voegen. Ook de specificaties van de kleuren en materialen vraagt zij bij de details op te nemen.

Als laatste merkt de commissie op dat de hoogte van de dakopbouw is afgestemd op het hoekpand op nummer 97/99, dit is voorstelbaar maar niet noodzakelijk. Onderhavig plan is gelegen op een ander architectonische ensemble. De hoek is een zelfstandige eenheid en kent een andere goothoogte.

5 Terletstraat 7

20240313 B/202319691

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de woning Terletstraat 7 door het maken van een dubbellaags dakopbouw ten behoeve van het vergroten van de woning en toevoegen van appartementen.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder kon de commissie zich een dakopbouw op dit bouwblok voorstellen, maar heeft zij niet ingestemd met de hoofdopzet en de architectonische uitwerking. Het aangepaste beginselplan beperkt zich nu tot het toevoegen van één extra bouwlaag. Voor een goede beoordeling van het plan binnen de context mist de commissie een tekening van het mogelijk toekomstige eindbeeld van de totale dakopbouw voor het gehele architectonische ensemble.

De Terletstraat is geen hoofdstraat in de wijk en de commissie vraagt binnen de context om continuïteit voor de vierde bouwlaag op het blok. Oftewel, zij vraagt de bestaande luifel te handhaven en een ondergeschikte en neutrale extra bouwlaag te ontwerpen met een rustige beëindiging met een dakrand of daklijst. De indeling van de gevels vraagt zij een regelmatig en zelfstandig ritme van eenvormige vensters te geven, in plaats van een herhaling van de onderliggende indeling. Voor de achterzijde constateert de commissie dat vanuit de ruimtelijke regels (vanuit het omgevingsplan) een setback met dakterras of een schild dient te worden ontworpen.

Gezien bovenstaande opmerkingen en noodzakelijke aanpassingen heeft de commissie de detaillering bij deze behandeling niet beoordeeld. Zij vraagt bij de verdere uitwerking de detaillering, materialisering en het kleurgebruik af te stemmen op de bestaande architectuur. Bijvoorbeeld met bijpassend lijstwerk en kozijnen met een blokprofiel. Tevens dient de detaillering met specificaties bij de verdere uitwerking volledig te zijn.

6 Van der Burchlaan 32

20240313 B/202326616

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de als werkplaats in gebruik zijnde garagebox Van der Burchlaan 32 door het toevoegen van een kapconstructie ten behoeve van opslag en het realiseren van een bijgebouw op het achtererf van de werkplaats.

Akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie acht het aangepaste plan een goede verbetering ten opzichte van het eerdere voorstel. Zij acht het voorstel passend binnen de cultuurhistorische waarden van het rijks beschermd stadsgezicht Benoordenhout. De alzijdige kap volgt de hellingshoek die gangbaar is binnen de wijk en de bestaande gootlijn blijft behouden. Het pand is zowel in maat als in vormgeving ondergeschikt aan de belendende woongebouwen. Bij de verdere uitwerking vraagt de commissie aan te sluiten bij de in de buurt voorkomende maat, vorm en kleur van de dakpan.

Margien Oepts

Plv. voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag